KÄSI- JA POOLAUTOMAATKEEVITUSE KEEVITAJATE SERTIFITSEERIMISE SKEEMI ÜLEVAADE

1. TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Tellija– füüsiline või juriidiline isik (reeglina märgitud isiku tööandja), lepingu teine pool, kes tellib sertifitseerimise ja tasub osutatud teenused.
Taotleja – füüsiline isik, kes taotleb enda sertifitseerimist.
Kandidaat – Taotleja, kelle dokumendid vastavad eelnevatele tingimustele ning kes on lubatud sertifitseerimise protsessile.
Sertifitseeritud isik – Kandidaat, kes on edukalt läbinud atesteerimiskatsetused ning saanud sertifikaadi.

2. TÖÖKIRJELDUS JA ÜLESANDED, TEGEVUSVALDKOND JA SERTIFITSEERIMISE ULATUS

Käsi- ja osaliselt mehhaniseeritud (poolautomaat) sulakeevituse keevitajate sertifitseerimine kinnitab isiku võimet õigesti käsitleda keevitusseadmestikku ja - materjale ning rakendada õigeid keevitusvõtteid, mis võimaldavad tagada kvaliteetsete keevisühenduste saamist.

Töökirjeldus ja ülesanded - metallmaterjalide keevituse kinnisliidete teostamine käsi või osaliselt mehaniseeritud (poolautomaat-) sulakeevitusega:
-teraseid
-alumiiniumeid ja alumiiniumide sulameid

järgmiste keevitusmeetoditega:

- käsielekterkaarkeevitus kaetud elektroodidega (111)
- elektrikaarkeevitus pulbertraadiga gaasikaitseta (114)
- poolautomaatkeevitus räbusti all (121, 125)
- poolautomaatkeevitus kaitsegaasides (131, 132, 135, 136, 138)
- käsikeevitus volframelektroodidega kaitsegaasides (141,142,143,145)
- käsiplasmakeevitus (15)
- gaasikeevitus (311)

Tegevuse valdkonda ja sertifitseerimisala määratakse kasutatava kvalifitseerimisstandardiga:

EVS-EN ISO 9606-1:2017	Keevitajate kvalifitseerimise katse. Sulakeevitus. Osa 1: Terased *Qualification testing of welders - Fusion welding - Part 1: Steels*
või	
EVS-EN ISO 9606-2:2005	Keevitajate atesteerimine. Sulakeevitus. Osa 2: Alumiinium ja alumiiniumsulamid *Qualification testing of welders – Fusion welding – Part 2: Aluminium and aluminium alloys*

3. NÕUDED TAOTLEJALE

Keevitajate sertifitseerimise teenused on kättesaadavad kõikidele isikutele, kes vastavad järgmistele kriteeriumitele:

a) mitte rohkem, kui 6 kuud enne uue sertifitseerimise taotlemist, koolituse läbinud keevitaja eriala eriõppeasutuses edukalt või spetsiaalsetel koolituskursustel – lõputunnistus (diplom, tunnistus) peab kinnitama keevitusprotsessis koolituse fakti, taotles sertifitseerimist

   või

   esitatud keevitaja sertifikaat, selle keevitusprotsessi olemasolevate kvalifikatsioonide kohta, mida taotletakse uue sertifitseerimise saamiseks (muud sertifitseerimise vahemikud, näidatud tabelis 1, võib erineda) – sertifikaat peab olema kehtiv või selle kehtivusaeg on aegnud, mitte rohkem, kui 6 kuud enne uue sertifitseerimise taotlemist.

   või

   omab vähemalt 1-aastast keevituskogemust, taotletatud sertifitseerimise ulatuses, samal ajal pidev kogemus viimase 6 kuu jooksul (vajalik on taotletaja Tööandja kinnitus);

b) Taotleja peab olema vähemalt 18.aastane;

c) tunneb kasutatava keevitusseadmestiku ehitust ja tööpõhimõtteid ning omab sellel töötamise kogemust (režiimide seadistamine, töökindluse kontroll, hooldus);
oskab interpreteerida ja mõistab WPS nõudeid (keevitusprotsessi spetsifikatsioon);
tunneb keevituse defekte, nende tekkimise põhjuseid ja ennetamismeetmeid;
tunneb ja täidab tööde ohutusvõtteid;

d) Taotleja tervislik seisund vastab minimaalsetele, seadusandlusega kehtestatud nõuetele valdkonnas, milles ta taotleb sertifitseerimist, vastutus kandidaadi tervisliku seisundi eest lasub tööandjal.

4. SERTIFITSEERIMISE EELDUSED

a) läbivaatamise eelduseks on tellimus vastavalt **AEW-F-03 vormile**;
b) Taotleja on nõus täitma sertifitseerimise **AEW-STT-01** tüüptingimuste nõudeid ja sertifitseerimise skeeme;
c) Taotleja täitis korrektselt ja kirjutas alla sertifitseerimise taotluse **AEW-F-04 kohaselt**;
d) Tellija nõustus sertifitseerimise tööde hinnaga ja garanteerib AEW MTÜ teenuste tasumise sõltumata sertifitseerimise tulemustest.

5. NÕUDED SERTIFITSEERIMISE AVALDUSELE

Tellija võib saata sertifitseerimise avalduse AEW MTÜ sertifitseerimisorganile temale mistahes mugaval viisil (e-posti, tavaposti teel või tuua **AEW MTÜ kontorisse**).

Sertifitseerimisavalduse vormistamiseks tuleb esitada järgmised dokumendid:

a) Leping-tellimus vormi **AEW-F-03** alusel sertifitseerimise Tellija allkirjaga (pool, kes tasub sertifitseerimisteenuste eest); *kõik Tellija poolt täitmiseks vajalikud väljad peavad olema täidetud;*
b) Taotleja (sertifitseeritava isiku) isiklik taotlus vastavalt vormile **AEW-F-04**; *kõik Tellija poolt täitmiseks vajalikud väljad peavad olema täidetud*;
c) Taotleja isikut tõendava dokumendi koopia (ID-kaart või pass).
NB! Eksamile tuleb esitada dokumendi originaal;
d) dokumendi koopia, mis kinnitab Taotleja algkoolituse läbimist ja/või eelneva kvalifitseerimise sertifikaadi koopia samale keevitusprotsessi kohta;
e) dokumendid, mis kinnitavad tootmisalast töökogemust keevitamise valdkonnas vähemalt 1 aasta (katkematu viimase 6 kuu jooksul). *Kinnitatav tööandja allkirjaga leping-tellimuses (AEW-F-03). Nendel juhtudel, kui sertifitseerimise Tellijaks on Taotleja ise (Taotleja tasub sertifitseerimise), peab esitama tööandjalt vastavasisulise õiendi (vabas vormis) või muud kinnitavad dokumendid;*
f) WPS (Welding Procedure Specification) või pWPS (preliminary Welding Procedure Specification);
g) kvaliteedi sertifikaadid põhimaterjalidele, keevitamise lisanditele, keevitusgaasidele ja räbustitele.

6. EKSAMI PROTSESS, HINDAMINE JA SERTIFITSEERIMISE OTSUS

Eksami protsess
Eksamite ja testide üldkoosseisu määratakse rakendatava kvalifikatsioonistandardiga ning lülitab endasse:

a) teoreetiline eksam - soovitatav eksam, korraldatakse Tellija erijärelpäringu alusel.
b) praktiline test – kohustuslik eksam

Teoreetiline eksam (kui korraldatakse) ja praktilist testi hinnatakse üksteisest sõltumatult. Lõpphinne määratakse eksami mõlema osa tulemuste alusel.
Negatiivse tulemuse korral eksami mistahes osas, tunnistatakse üldtulemus ebarahuldavaks.

Teoreetiline eksam on soovitatav, kuid mitte kohustuslik. Seda korraldatakse Tellija/Taotleja erijärelpäringu alusel.

Märkus: Sertifitseerimise tellimisel palume pöörata tähelepanu, et sertifikaadi kehtivuseks mõningate EL riikide territooriumil võib vaja minna ameti teoreetiliste aluste eksami tegemine (näiteks, sertifikaadi EN ISO 9606-1 kehtivuseks Saksamaa territooriumil).

Teadmiste kontrolli meetod - küsimuste variantidega test keevitusprotsessi teooria ja ohutustehnika valdkonnas, mida hinnatakse maatrikssüsteemi abil. Testi piletitesse on kantud küsimused, mis on seotud sertifitseerimiseks avaldatud keevitusprotsessiga.
Ühes piletis on 20 küsimust. Eksami positiivse tulemuse saavutamiseks on vaja õigesti vastata vähemalt 12 küsimusele.

Praktiline test, mis sisaldab kontrollkeevisühenduse montaaži ja keevitamist, on eksami kohustuslikuks osaks.
Praktilise testi sisu määratletakse sertifitseerimise avaldatud ulatusega ja rakendatava kvalifikatsioonstandardiga.

Praktiline test lülitab endasse järgmiseid töid ja ülesandeid:

a) Kandidaadi isiku identifitseerimist;
b) Kandidaadi tutvustamist sertifitseerimise skeemiga, tema kohustuste ja õigustega eksami läbiviimise ajal;
c) kandidaadi tutvustamist pWPS /WPS reeglitega, millede alusel peab ta tegema kontrollühenduse;
d) töökohaga, seadmestikuga ja töövahenditega tutvumist ja ohutustehnikaalast juhendamist (väljaarvatud juhtudel, kui eksameid korraldatakse Kandidaadi alalisel töökohal);
e) pooltoodete väljastamist keeviskontrollnäidistele, lisa-ja abimaterjalidele;
f) sertifikaatide kontrolli põhi-, lisa- ja abimaterjalidele;
g) pWPS/WPS vastavuse kontrolli avaldatud sertifitseerimise tingimustele ja kasutatava kvalifikatsioonistandardi nõuetele;
h) Kandidaadi poolt kontrollühenduse montaaži;
i) teostatud montaaži vastavuse kontrolli pWPS/WPS nõuetele;
j) eksaminäidiste märgistamist peale montaaži;
k) Kandidaadi poolt kontrollühenduse keevitust ja eksamineerija poolt pWPS/WPS märgitud keevituse parameetrite ja tingimuste kontrolli;
l) teostatud kontrollühenduse visuaalset kontrolli ja eelnevat hinnangut.

Kontrollkeevisühenduste katsetused

a) Kontrollühenduse edastamist sõltumatule, EVS-EN ISO/IEC 17025 alusel akrediteeritud katselaborile mittepurustava kontrolli ja/või purustavate katsetuste läbiviimiseks. Murdumiskatsetusi standardi EVS-EN ISO 9017 alusel võivad teostada ja hinnata AEW MTÜ pädevad eksamineerijad.
b) Kvalifitseerimisstandardiga kehtestatud katsetuste korraldamine ja katsetuste protokollide saamine.

Tulemuste ülevaade ja sertifitseerimise otsus

a) eksami protsessis korraldatud vaatluste ja tulemuste analüüsi ja hindamist kvalifitseerimise standardites rakendavate nõuete vastavuse kohta;
b) otsuse vastuvõtmist sertifikaadi väljastamise või selle vastuvõtmisest keeldumise kohta.

Tellijat ja kandidaati informeeritakse vastuvõetud otsusest 3 tööpäeva jooksul selle vastuvõtmisest.

7. SERTIFIKAADI VORMISTAMINE JA SELLE ÜLEANDMINE

Positiivse sertifitseerimisotsuse korral vormistatakse keevitaja sertifikaat vastavalt vormile **AEW-F-16/St** (ISO 9606-1, teras) või vormile **AEW-F-17/Al** (ISO 9606-2, alumiinium).

Sertifikaat antakse Tellijale üle eelnevalt kokkulepitud viisil peale sertifitseerimisteenuste tasumist. Muid sertifikaadi üleandmise tingimusi tuleb kooskõlastada eraldi.

Sertifikaadi kehtivus algab kontrollühenduse keevitamise kuupäevast arvates.

Tööandja poolt kohase töö kinnitamise tingimusel iga 6 kuu tagant, kehtib sertifikatsioon järgmise perioodi jooksul:

- sertifitseerimine EVS-EN ISO 9606-1:2017 alusel (p.9.3a) - 3 aastat
- sertifitseerimine EVS-EN ISO 9606-2:2005 alusel - 2 aastat

8. SERTIFITSEERIMISE JÄRELVALVE, SELLE PEATAMINE JA TÜHISTAMINE

Sertifitseerimise kehtivuse pikendamiseks enne selles märgitud lõppemise tähtaega, on vaja iga kuu kuu tagant kinnitada sertifitseeritud isiku kohast tööd kehtivas sertifitseerimise valdkonnas.

Kui sertifitseeritud isik või tema tööandja ei esita sertifitseerimise valdkonnas tehtud kohase töö kohta käivaid dokumente, peatatakse sertifitseerimise kehtivus põhjuste väljaselgitamiseni.
Kui sertifitseeritud isiku tööandja kui sertifikaadi kasutaja keeldub järelvalvest ja/või dokumentide esitamisest ning kui järelvalve tulemused on ebarahuldavad, sertifitseerimine tühistatakse.
AEW MTÜ väljastab sertifikaate üheks sertifitseerimise perioodiks selle võimaliku pikendamiseta (resertifitseerimine).

Sertifikaadis EVS-EN ISO 9606-1 tehakse viide standardi punktile 9.3.a.

Sertifikaadi kehtivusaja lõppedes on nõutav uus sertifitseerimine eksami korraldamisega esmase sertifitseerimise tingimustel.

Sertifitseerimise kehtivusvaldkonna muutmine nõuab uute eksamite korraldamist.

9. SERTIFIKAATIDE, LOGODE JA MÄRKIDE KASUTAMINE

Sertifitseeritud isik kohustub täitma järgmiseid nõudeid:

a) viidata sertifikaadile võib vaid sertifikaadis märgitud sertifitseerimise valdkonnaga seotult;
b) keelatud on sertifikaadi kasutamine viisil, mis võib ohustada AEW MTÜ huvisid ja mainet;
c) keelatud on avaldused sefrifikatsiooni suhtes, mida võib pidada ekslikuks, lubamatuks või eksiteele viivaks;
d) lõpetama mistahes viited läbiviidud sertifitseerimise kohta, mis on peatatud või tühistatud.

Eksitava ja eksliku viite korral sertifitseerimisele või logo kasutamisel reklaamides, kataloogides, väljaannetes ja muudes materjalides võib rakendada kõikvõimalikke ning erinevaid meetmeid, näiteks sertifitseerimise kehtivuse peatamist või tühistamist, vajaduse korral juriidilist sekkumist.

10. APELLATSIOONID JA KAEBUSED

Sertifitseerimisotsusega seotud apellatsioonid:
Sertifitseerimisotsusega mittenõustumise korral on Taotlejal õigus 30 kalendripäeva jooksul sertifitseerimise otsuse vastuvõtmisest arvates saata AEW MTÜ-le apellatsiooni.

Apellatsiooni esitamine **ei peata** vastuvõetud otsuse kehtivust.

Apellatsioon koostatakse vabas vormis ning peab sisaldama vähemalt järgmist infot:

a) apellandi ees- ja perekonnanime või apellatsiooni esitaja organisatsiooni nimetust;
b) apellatsiooni esitamise kuupäeva;
c) kontaktisikut;
d) viidet sertifitseerimise leping-tellimusele;
e) apellatsiooni sisu (viitega normatiivdokumendile);
f) apellandi allkirja.

Läbivaatamisele võetakse apellatsioon, mis on esitatud paberkandjal ja kinnitatud Taotleja originaalallkirjaga või elektrooniliselt, kinnitatud Taotleja digiallkirjaga.

AEW MTÜ teavitab apellanti kirjalikult kolme tööpäeva jooksul apellatsiooni saamisest.

Apellatsiooni vaatab läbi AEW MTÜ apellatsioonikomisjon.

Apellatsiooni läbivaatamise tähtaeg moodustab 30 kalendripäeva apellatsiooni saamise kuupäevast arvates (erandjuhtudel võib tähtaega pikendada veel 30 päevaks, teavitades sellest apellanti).

Apellatsiooniga seotud otsus saadetakse Taotlejale 3 tööpäeva jooksul.

Sertifitseerimise otsusega seotud kaebused:

Kui sertifitseerimist avaldaval poolel on pretensioonid AEW MTÜ töötajate tegevuse või AEW MTÜ poolt osutatavate teenuste kvaliteedi suhtes, on tal õigus esitada kaebus.

Kaebused esitatakse lihtkirjalikus vormis või elektrooniliselt kaebuse esitajale mistahes mugaval viisil. Kaebuse võivad esitada nii sertifitseerimise Taotleja, kui ka muud protsessis osalevad isikud ja organisatsioonid 30 kalendripäeva jooksul kaebuse juhtumi kuupäevast arvates.

Teatis AEW MTÜ kaebuse saamise kohta saadetakse välja kolme tööpäeva jooksul.

Kaebus peab olema arusaadav ja sisukohane.

Kaebus koostatakse kirjalikult ning peab sisaldama vähemalt järgmist infot:

a) kaebuse esitaja ees- ja perekonnanime või organisatsiooni nimetust;
b) kaebuse esitamise põhjust;
c) kontaktisikut;
d) viidet sertifitseerimise leping-tellimusele;
e) kaebuse sisu;
f) kaebaja allkirja.

Asutus tagab kaebuse erapooletu läbivaatuse ja sellele õigeaegse vastamise. Kaebuse läbivaatamise aeg moodustab kuni 15 kalendripäeva selle saamise päevast arvates.

Põhjalikumalt tutvuda apellatsioonide ja kaebuste esitamise ja läbivaatamise korraga võib tutvuda peotseduuris **AEW-KP-04**.

11. POOLTE KOHUSTUSED SERTIFITSEERIMISEL

Asutuse (AEW MTÜ) kohustused:

a) korraldama sertifitseerimist pädevalt ja vastavalt esitatud normatiivdokumentidele;
b) pidama sõltumatuse, konfidentsiaalsuse ja erapooletuse kehtestatud poliitikat;
c) kandma juriidilist vastutust ning tagama kõikidele Tellijatele sertifitseerimise sõltumatuse ja erapooletuse;
d) tagama kolmandatelt isikutelt või muudest allikatest sertifitseerimise protsessis või teistest, lisaks Tellijalt/Taotlejalt saadud allikatest info range konfidentsiaalsuse;
e) sõltumata põhjustest välistama sertifitseerimisprotsessist tulenevat diskrimineerimist;
f) tagama sõltumatuse mistahes äri-, finants-, haldus - või muudest huvidest, mis võiksid mõjuda sertifitseerimise tulemusele;
g) esitama Tellijale kõik andmed sertifitseerimise protsessis tekkinud täiendavate kulude kohta;
h) regulaarselt korraldama riskide identifitseerimist, mis võivad ohustada erapooletust ja rakendama kõiki võimalikke meetmeid minimiseerimiseks või kõrvaldamiseks;
i) korraldama AEW MTÜ töötajate töö monitooringut osas, mis puudutab sõltumatuse, konfidentsiaalsuse ja erapooletuse nõuete järgimist;
j) õigeaegselt reageerima Tellijate/Taotlejate kaebustele ja apellatsioonidele.

Tellija/Taotleja kohustused:

a) järgima sertifitseerimisskeemi ja järelvalve nõudeid;
b) esitama kõik sertifitseerimiseks või järelvalveks vajalikud dokumendid ja tagama nendes sisalduvate andmete õigsuse;
c) täitma sertifitseerimise rakendamise nõudeid;
d) esitama oma tellijatele täismahus ja parandusteta sertifikaadid;
e) mitte kasutama sertifikaati viisil, mis võib kahjustada AEW MTÜ mainet;
f) mitte tegema sertifikaatide kohta eksitavaid avaldusi.